

PWYLLGOR SAFONAU

Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 16 Mehefin 2021

YN BRESENNOL: Aelodau Annibynnol

Mr John R Jones (Cadeirydd)
Dr Thomas Rhys Davies (Is-gadeirydd)
Mrs Sharon Warnes

Yn Cynrychioli'r Cyngor Sir

Y Cynghorydd J Arwel Roberts
Y Cynghorydd Dafydd Rhys Thomas

Yn Cynrychioli'r Cyngorau Tref a Chymuned

Y Cynghorydd Keith Roberts

WRTH LAW:

Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Busnes y Cyngor)/Swyddog
Monitro
Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd (ar gyfer Eitem 4)
Cyfreithiwr (Llywodraethu Corfforaethol) (MY)
Rheolwr Datblygu Adnoddau Dynol (MW) (ar gyfer Eitem 3)
Swyddog Datblygu AD dan hyfforddiant (CD) (ar gyfer Eitem 3)
Swyddog Pwyllgor (SC)

YMDDIHEURIADAU:

Mrs Celyn Menai Edwards (Aelod Annibynnol)
Mrs Gill Murgatroyd (Aelod Annibynnol)
Y Cynghorydd Iorwerth Roberts (Cynrychiolydd Cyngorau Tref
a Chymuned)

Croesawodd y Cadeirydd bawb a oedd yn bresennol. Adroddodd bod Mrs Celyn Edwards a Mr Iorwerth Roberts yn absennol oherwydd salwch, a dymunodd wellhad buan iddynt.

1 DATGANIAD O DDIDDORDEB

Ni dderbyniwyd yr un datganiad o ddiddordeb.

2 COFNODION Y CYFARFOD

Cadarnhawyd bod cofnodion drafft cyfarfod y Pwyllgor Safonau a gynhaliwyd ar 15 Rhagfyr 2020 yn gywir.

Diweddarwyd y cofnod o'r materion a godwyd gyda manylion y camau gweithredu a gwblhawyd yn unol â chofnodion y cyfarfod diwethaf ac anfonwyd copi i aelodau'r Pwyllgor Safonau. Cyfeiriwyd at eitem 3 yn y cofnodion - Datblygu Aelodau – a

5 Cwynion am Ymddygiad i Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru

Cyflwynwyd diweddariad chwarterol gan y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Busnes y Cyngor)/Swyddog Monitro am y cwynion a anfonwyd at yr Ombwdsmon yn erbyn (a) Cyngorwyr Sir, a (b) Cyngorwyr Tref/Cymuned.

Adroddodd y Swyddog Monitro nad oedd unrhyw gwynion yn erbyn Cyngorwyr Sir wedi eu cyflwyno i'r Ombwdsmon rhwng Hydref – Rhagfyr 2020 (Chwarter 3), ac Ionawr – Mawrth 2021 (Chwarter 4).

Nodwyd bod un gŵyn yn erbyn Cyngorydd Tref wedi'i chyflwyno i'r Ombwdsmon yn ystod yr un cyfnod o chwe mis. Mae'r Ombwdsmon wedi ystyried y gŵyn, a phenderfynu peidio ymchwilio ymhellach i'r gŵyn.

Penderfynwyd:-

- **Nodi cynnwys Atodiadau 1-4.**
- **Bod y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Busnes y Cyngor)/Swyddog Monitro yn rhannu Atodiadau 1-4 ag aelodau etholedig a chyfetholedig y Cyngor, ac aelodau'r Cyngorau Tref a Chymuned fewn y Newyddlenni.**

Gweithredu: Gweler y Penderfyniadau uchod

6 Penderfyniadau gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru

Cyflwynodd y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Busnes y Cyngor)/Swyddog Monitro adroddiad a oedd yn rhoi crynodeb o'r wybodaeth am gwynion Cod Ymddygiad a gyhoeddwyd gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru yn ei Goflyfr ar gyfer Ionawr - Rhagfyr 2020.

Adroddodd y Swyddog Monitro bod 13 o achosion wedi'u cyfeirio at yr Ombwdsmon am benderfyniad yn ystod 2020, fel y nodir yn y Coflyfr (Rhif 24) a gyhoeddwyd ym mis Ebrill 2021.

Amlygwyd y prif bwyntiau dysgu ar gyfer Aelodau etholedig a Chyngorwyr Tref a Chymuned:-

- Gall dangos edifeirwch gynorthwyo aelodau sydd wedi torri'r Cod Ymddygiad ond efallai na fydd yn ddigon bob amser i'r Ombwdsmon ystyried nad oes angen cymryd camau pellach.
- Mae pob Aelod unigol yn gyfrifol am gwblhau hyfforddiant, neu geisio cyngor y Swyddog Monitro mewn perthynas â datgan buddiant personol / rhagfarnllyd.
- Gellir ystyried bod ymwneud y Swyddog Monitro a Chadeirydd y Pwyllgor Safonau i ddatrys anghydfod yn ddigonol i'r Ombwdsmon beidio ag ymchwilio i ymhellach.
- Gall Aelodau etholedig a Chyngorwyr Tref a Chymuned gyfeirio achosion o dorri'r Cod i'w hystyried gan yr Ombwdsmon.

Cytunwyd y dylid cynnwys yr wybodaeth yma yn y Newyddlen nesaf, yn dilyn y cyfarfod heddiw.

Awgrymodd y Swyddog Monitro, a derbyniwyd y cynnig, bod y Pwyllgor Safonau, wedi'r etholiadau'r flwyddyn nesaf, yn adolygu sampl o Gynghorau Tref a Chymuned sydd heb ymateb i'r cais am adborth ar yr adolygiad eleni. Rhoddir rhybudd ymlaen llaw ar y broses adolygu, a bod methiant i ymateb i gais y Pwyllgor Safonau'n rhan o'r rheswm pam bod y Cynghorau yn / wedi cael eu dewis.

PENDERFYNWYD:-

- **Nodi'r wybodaeth sydd wedi'i gynnwys yn Atodiad 2 yn yr adroddiad mewn perthynas â Chynghorau Tref a Chymuned; ac**
- **Adolygu sampl o Gynghorau Tref a Chymuned sydd heb ymateb i'r cais yn dilyn yr etholiadau Cynghorau Tref a Chymuned yn 2022.**
- **Bod y Cyfreithiwr (Llywodraethu Corfforaethol) yn trefnu bod yr adborth a dderbyniwyd gan y naw Cyngor Tref a Chymuned ar gael i Aelodau'r Pwyllgor Safonau.**

Gweithred: Gweler y Penderfyniadau uchod

Daeth y cyfarfod i ben am 3.30 pm

**MR JOHN R JONES
CADEIRYDD**